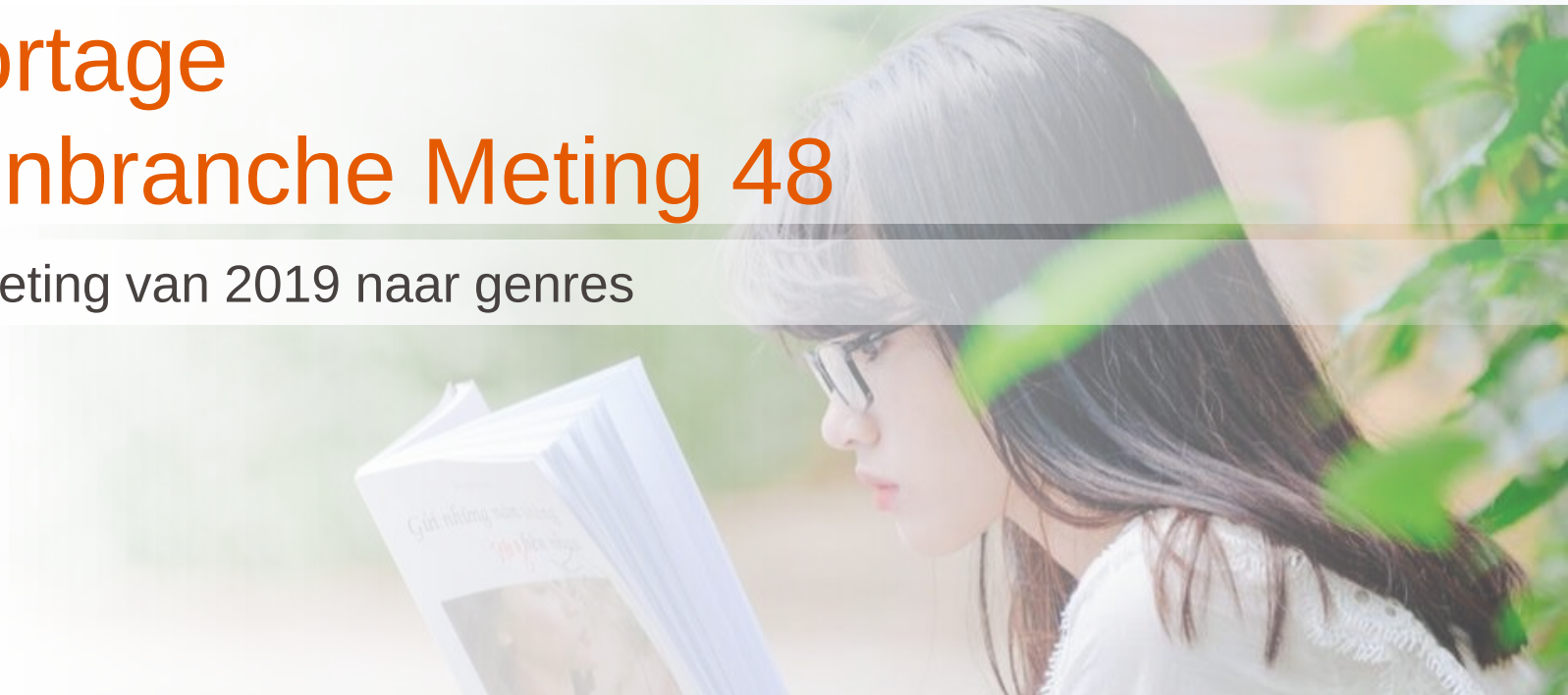

Rapportage Boekenbranche Meting 48

1e themameting van 2019 naar genres

654739
mei 2019
Stefan Peters, Erica Nagelhout

1

Inleiding

2

Managementsamenvatting

3

Resultaten

- Gebruik van informatiebronnen
 - Platformen
 - Non-fictieboeken
 - Fictieboeken
 - Literatuur
-

4

Bijlagen

- Achtergrondinformatie
- Onderzoeksverantwoording
- Algemene voorwaarden

Inleiding

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB en Stichting Lezen doet GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in twee reguliere en twee themametingen. Deze eerste themameting van 2019 behandelt verschillende genres, zowel genres binnen fictie als non-fictie.

Doel

Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in (non-)fictie genres en het gebruik van boeken ten opzichte van andere informatiebronnen.

Thema's

De resultaten zijn in dit rapport onderverdeeld in de volgende thema's:

- Gebruik van informatiebronnen
- Platformen
- Non-fictieboeken
- Fictieboeken
- Literatuur

Leeswijzer

* Significant verschil t.o.v. vorige meting

X Niet meegenomen in meting

♂ Geven mannen vaker aan dan vrouwen

♀ Geven vrouwen vaker aan dan mannen

NL
representatief

NL representatief: is de verhouding zoals die in de gehele populatie in Nederland (14 jaar en ouder) wordt gevonden.

Heavy lezers lezen minstens 3 keer per week in een boek

Medium lezers lezen 1-2 keer per week in een boek

Light lezers lezen minstens 1 keer per jaar in een boek

Lezers: Lezen tenminste 1 boek per jaar

Niet-lezers: Lezen minder dan 1 boek per jaar

Managementsamenvatting

Gebruik van informatiebronnen

Lezers zijn breed geïnteresseerd; er zijn veel bronnen om informatie te vinden.

De meeste interesse van boekenlezers gaat uit naar gezondheid (90%), natuur (89%), koken en voeding (87%), persoonlijke ontwikkeling (86%) en reizen/vakantie (85%). Zowel gezondheid als persoonlijke ontwikkeling stijgen in de rangorde van interesses ten opzichte van 2015. Niet-lezers (lezen minder dan 1 boek per jaar) tonen minder interesse dan lezers (lezen tenminste 1 boek per jaar) in de voorgelegde onderwerpen. Uitzonderingen hierop vormen reizen, sport en doe het zelf.

De informatiebronnen die men gebruikt om zich te verdiepen in de verschillende interessegebieden zijn breed: naast websites, televisie en kranten/tijdschriften zien we ook sociale media en YouTube als belangrijke bronnen terug. Voor geschiedenis en persoonlijke ontwikkeling leest men graag boeken. Kranten vormen een belangrijke bron voor sport, politiek en economie.

Platformen

Het zien van en lezen over schrijvers op diverse platformen inspireert lezers (en niet-lezers).

Items over boeken en schrijvers in kranten, tijdschriften en televisieprogramma's hebben een hoog bereik onder lezers. Maar ook sociale media, YouTube en radio/podcasts spelen een rol van betekenis voor lezers om in aanraking te komen met schrijvers. Deze manieren om in contact te komen met schrijvers worden hoog gewaardeerd en leiden veelvuldig tot het kopen of lenen van boeken. De activiteiten in de boekhandel en bibliotheek worden het meest gewaardeerd. Via deze platformen worden ook niet-lezers bereikt, die dit eveneens waarderen en zich soms ook laten inspireren om iets te gaan lezen of kopen. Het bereik onder niet-lezers is lager dan onder lezers.

Boeken inspireren lezers om een gelijknamige film of serie te kijken of game te gaan spelen; andersom komt dat vrijwel even vaak voor; films, series of games inspireren lezers om het gelijknamige boek te lezen. Circa twee derde van de lezers geven aan dat dit vaak of soms voorkomt.

Non-fictie

Ontspanning is de belangrijkste reden om non-fictieboeken te lezen

Non-fictieboeken worden meestal nieuw gekocht, naslagwerken, hobbyboeken en cultuur- en kunstboeken koopt men ook regelmatig tweedehands. Kookboeken krijgt men vaak cadeau.

Non-fictie wordt veelvuldig gekocht in fysieke winkels; online heeft een variërend aandeel per genre; vooral management- en taalboeken worden veel online gekocht. Papieren boeken zijn veruit favoriet binnen non-fictie. Er worden wel e-books gelezen, maar de meerderheid wordt gelezen van papier. Het aandeel voor luisterboeken is klein binnen de groep lezers van de diverse non-fictiegenres.

Fictie

Fictieboeken worden vaker als e-book gelezen dan non-fictieboeken

Boekenlezers lezen naar eigen inschatting evenveel fictie als in 2015. Spannende fictie is nog altijd het meest gelezen genre. De top drie genres zijn spannende fictie, boeken gebaseerd op een waargebeurd verhaal en literaire romans.

Fictieboeken worden nog vaak van papier gelezen, alhoewel lezers wat vaker dan bij non-fictie voor e-books kiezen. De meeste fictieboeken worden nieuw gekocht. Kinderboeken, familieromans, romantische fictie en Young Adult boeken worden verhoudingsgewijs vaak geleend bij de bibliotheek. Er wordt veelvuldig gekocht in fysieke winkels maar voor sommige genres (spanning, erotiek, Young Adult) heeft online een sterke positie.

Het belangrijkste leesmotief (voor fictie en non-fictie) is om te ontspannen.

Literatuur

Mooi of bijzonder taalgebruik, complexiteit en originaliteit zijn passende ingrediënten voor literatuur

Literaire romans, poëzie en boeken gebaseerd op een waargebeurd verhaal zijn volgens lezers de meest literaire genres. Als lezers denken aan literatuur, denken zij vooral aan mooi of bijzonder taalgebruik, complexiteit en originaliteit. Dit zijn niet altijd de elementen die lezers belangrijk vinden in een boek. Desgevraagd noemen lezers dan vaak vlotheid, meeslependheid en spanning. Literaire lezers vinden complexiteit en bijzonder taalgebruik belangrijker dan andere lezers. Literatuur is van belang voor de meerderheid van de lezers. Eén op de vijf lezers leest liever geen literatuur.

Onderzoeksresultaten

Gebruik van informatiebronnen

VEEL INFORMATIEBRONNEN BESCHIKBAAR!

Top vijf interesse in onderwerpen:

1: Gezondheid	90%
2: Natuur	89%
3: Koken en voeding	87%
4: Persoonlijke ontwikkeling	86%
5: Reizen/vakantie	85%

Gezondheid en persoonlijke ontwikkeling stijgen in de rangorde van interesses ten opzichte van 2015.

Voor informatie over **geschiedenis** en **persoonlijke ontwikkeling** leest men graag boeken.

Websites, tijdschriften en televisie zijn voor lezers de belangrijkste informatiebronnen.

Ook sociale media en YouTube zijn belangrijke bronnen om informatie te vinden

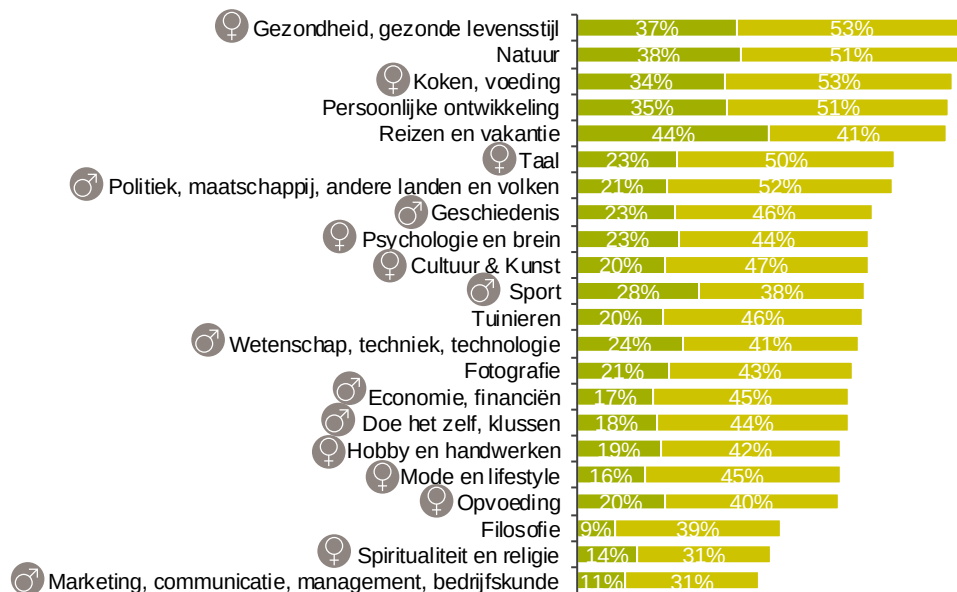
Lezers hebben de meeste interesse in gezondheid, natuur, koken, persoonlijke ontwikkeling en reizen.

Interessegebieden

Lezers

Niet-lezers

■ Zeer geïnteresseerd ■ Enigszins geïnteresseerd

Achtergrond

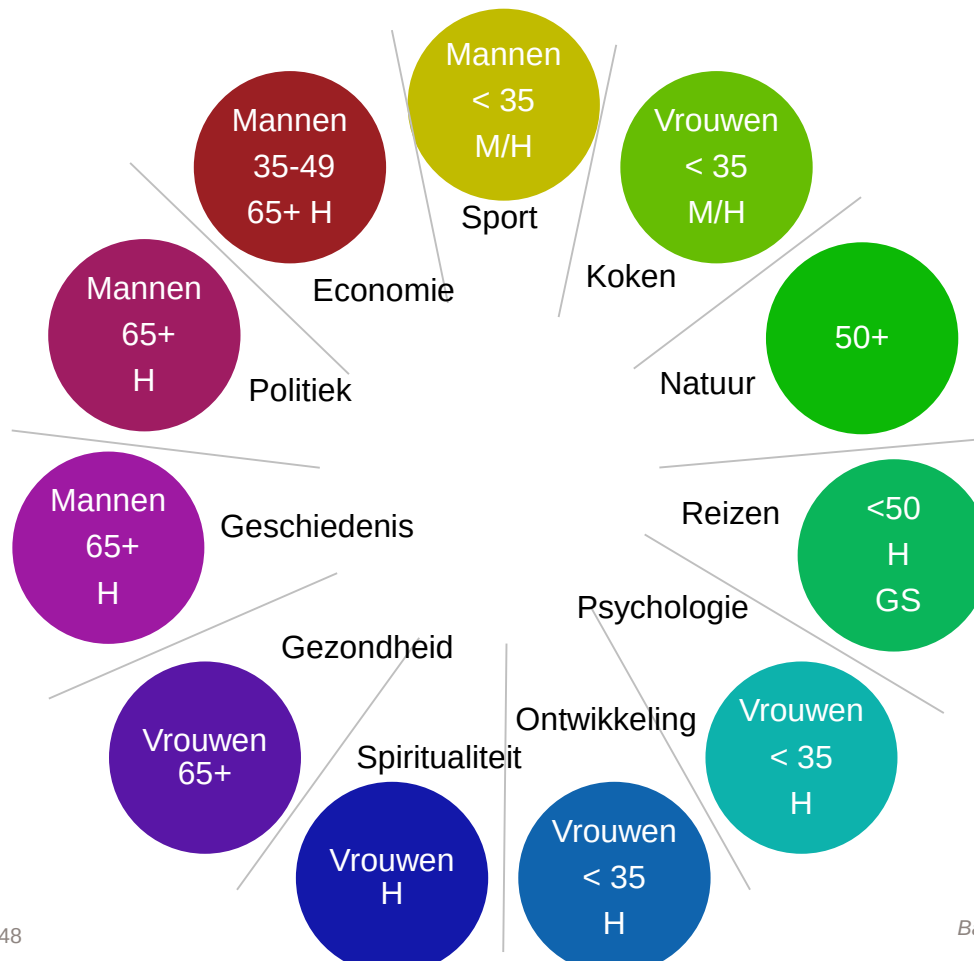
Niet-lezers (minder dan 1 boek per jaar) tonen minder interesse dan lezers (tenminste 1 boek per jaar) in de voorgelegde onderwerpen. Uitzonderingen hierop vormen reizen, sport en doe het zelf.

Gezondheid staat bovenaan in de interesselijst. Dit was in 2015 reizen en vakantie. Ook persoonlijke ontwikkeling staat hoger in de ranglijst dan in 2015.

Belangrijkste profielverschillen per onderwerp:

In de bollen staan de doelgroepen vermeld die significant meer interesse hebben in deze onderwerpen

Profielverschillen:

Geslacht: Mannen/vrouwen

Leeftijd: <35 35-49 50-65 65+

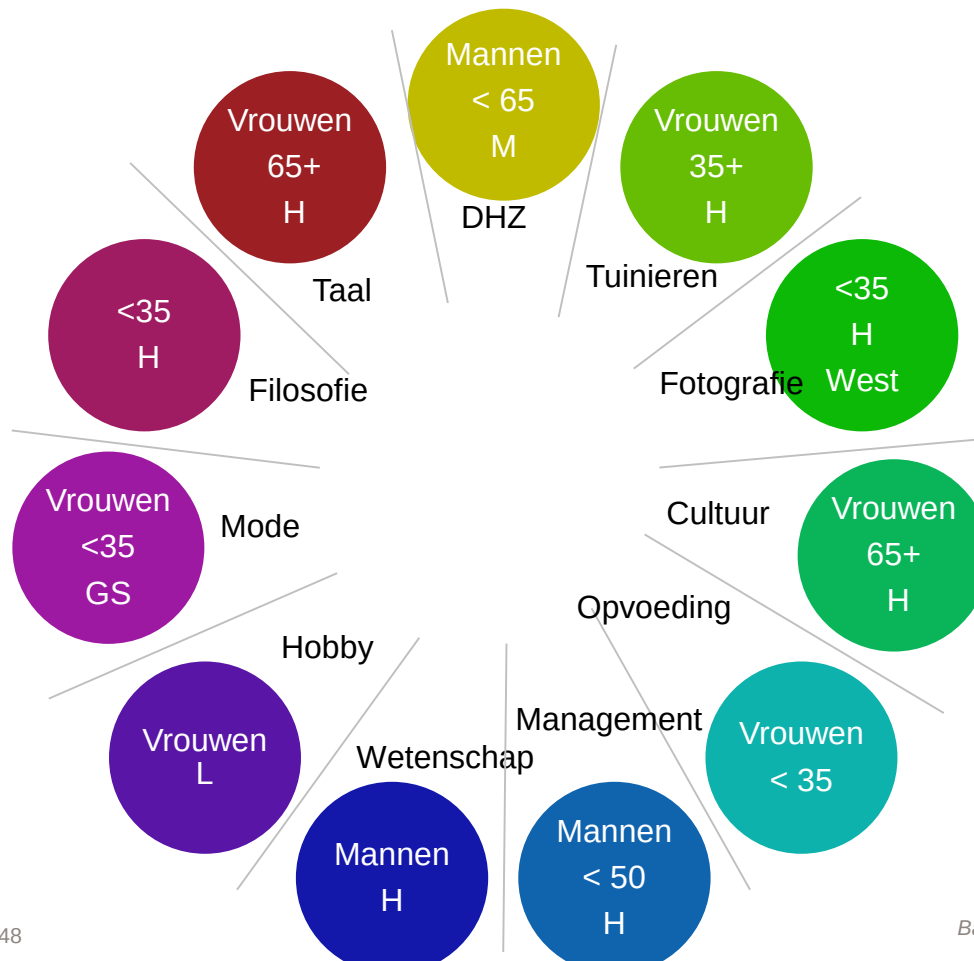
Opleiding: H(hoog) M (midden) L(laag)

Regio: Noord, Oost, Zuid, GS (grote steden Randstad) Rest west

Belangrijkste profielverschillen per onderwerp:

In de bollen staan de doelgroepen vermeld die significant meer interesse hebben in deze onderwerpen

Profielverschillen:

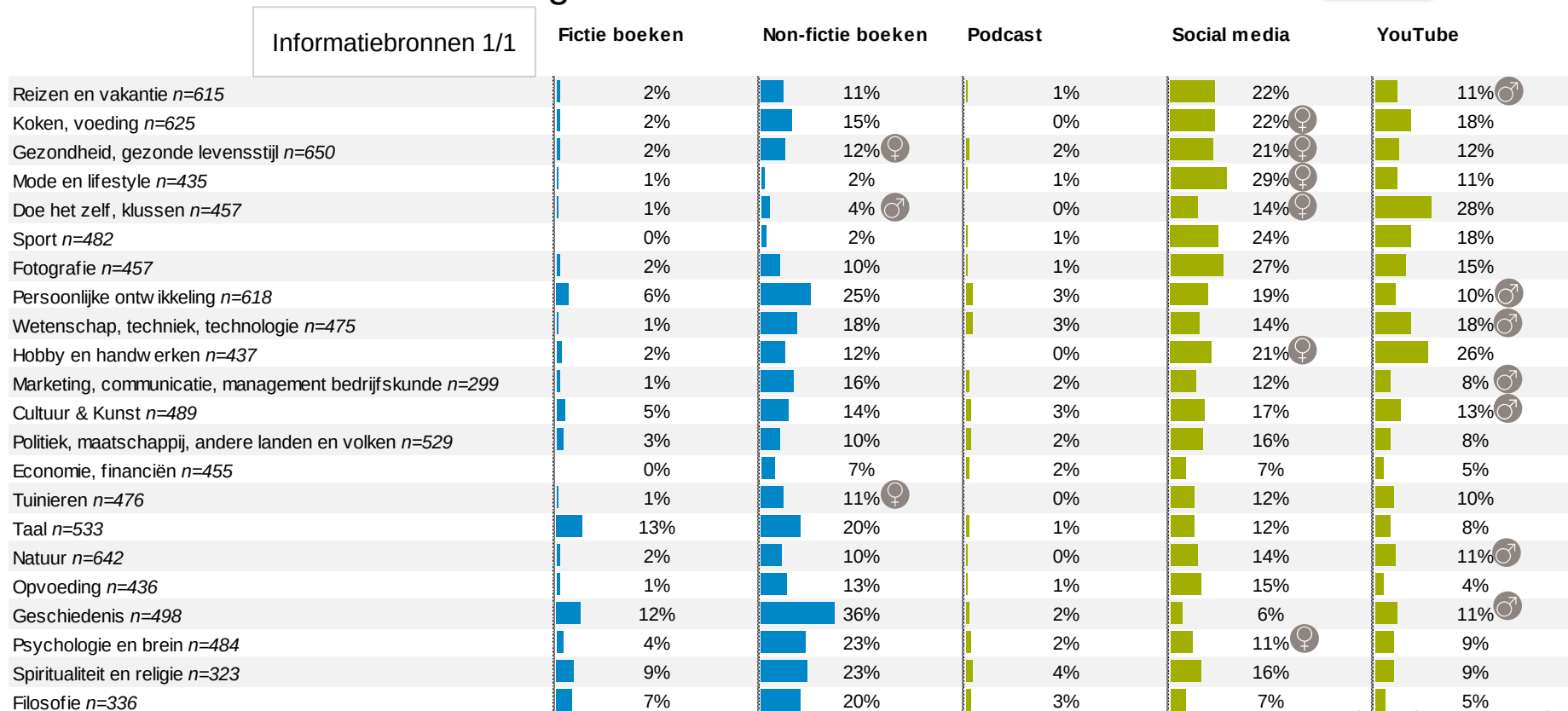
Geslacht: Mannen/vrouwen

Leeftijd: <35 35-49 50-65 65+

Opleiding: H(hoog) M (midden) L(laag)

Regio: Noord, Oost, Zuid, GS (grote steden Randstad) Rest west

Voor informatie over geschiedenis en persoonlijke ontwikkeling leest men relatief vaak boeken, maar de concurrentie voor boeken van de andere informatiebronnen is groot.

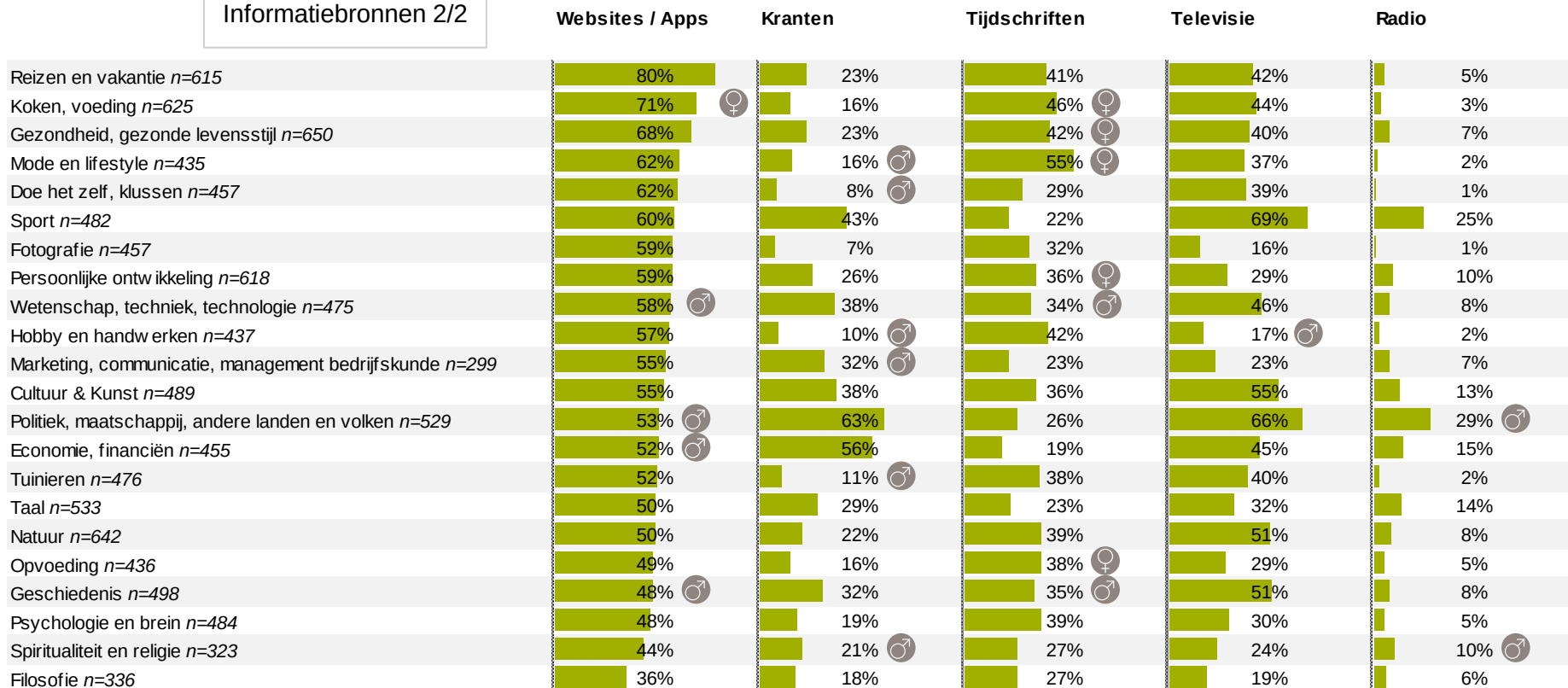
A02. Welke van informatiebron(nen) gebruikt u om u te verdiepen in onderstaande onderwerpen?

% is (zeer) geïnteresseerd
Basis: lezers *n*=720

Websites, tijdschriften en televisie zijn voor lezers de belangrijkste informatiebronnen. Kranten vormen een belangrijke bron voor sport, politiek en economie.

Informatiebronnen 2/2

A02. Welke van informatiebron(nen) gebruikt u om u te verdiepen in onderstaande onderwerpen?

© GfK June 3, 2019 | Boekenbranche M48

% is (zeer) geïnteresseerd
Basis: lezers *n*=720

Plattformen

ITEMS OVER BOEKEN EN SCHRIJVERS OP DIVERSE PLATFORMS INSPIREREN LEZERS!

Top vijf manieren om lezers te bereiken:

1: Kranten/tijdschriften	59%
2: Televisieprogramma's	54%
3: Sociale Media	36%
4: YouTube	25%
5: Radio/Podcasts	21%

Activiteiten in de boekhandel en activiteiten in de bibliotheek worden het meest gewaardeerd als manieren om lezers te bereiken

Boekhandel: 81% leuk

Bibliotheek: 73% leuk

Items over boeken/schrijvers in kranten en tijdschriften leveren de hoogste bijdrage aan de aankoop en/of het lenen van boeken

Sociale media en YouTube zijn naast televisie, kranten en tijdschriften belangrijke platformen waardoor lezers in contact komen met schrijvers. Deze platformen bereiken ook niet-lezers.

Achtergrond

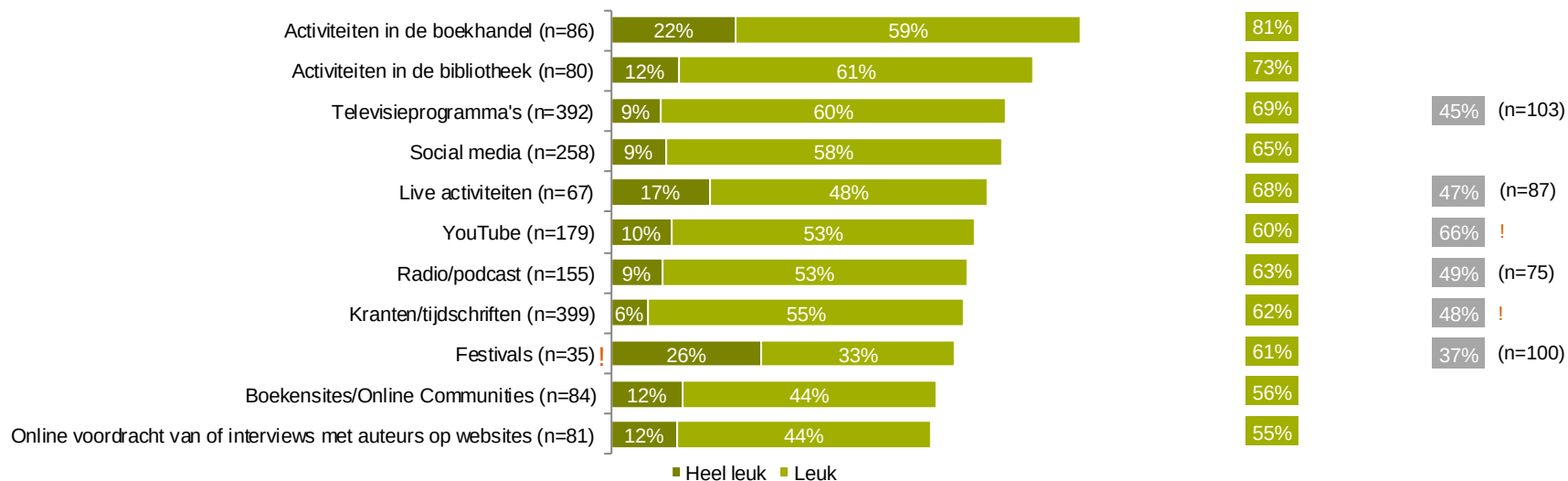
Lezers jonger dan 35 jaar komen vaker via radio/podcast, festivals, YouTube en boekensites/online communities in aanraking met boeken of auteurs dan andere leeftijdsgroepen. Bij 65-plussers is dat vaker via kranten en tijdschriften.

Heavy en medium lezers komen wat vaker met schrijvers in aanraking via de boekensites/communities en bijeenkomsten in bibliotheek of boekhandel dan light lezers.

De manieren om in aanraking te komen met schrijvers worden hoog gewaardeerd. Activiteiten in de boekhandel of bibliotheek worden het leukst gevonden.

Vindt het leuk om via kanaal met boeken of auteurs in aanraking te komen

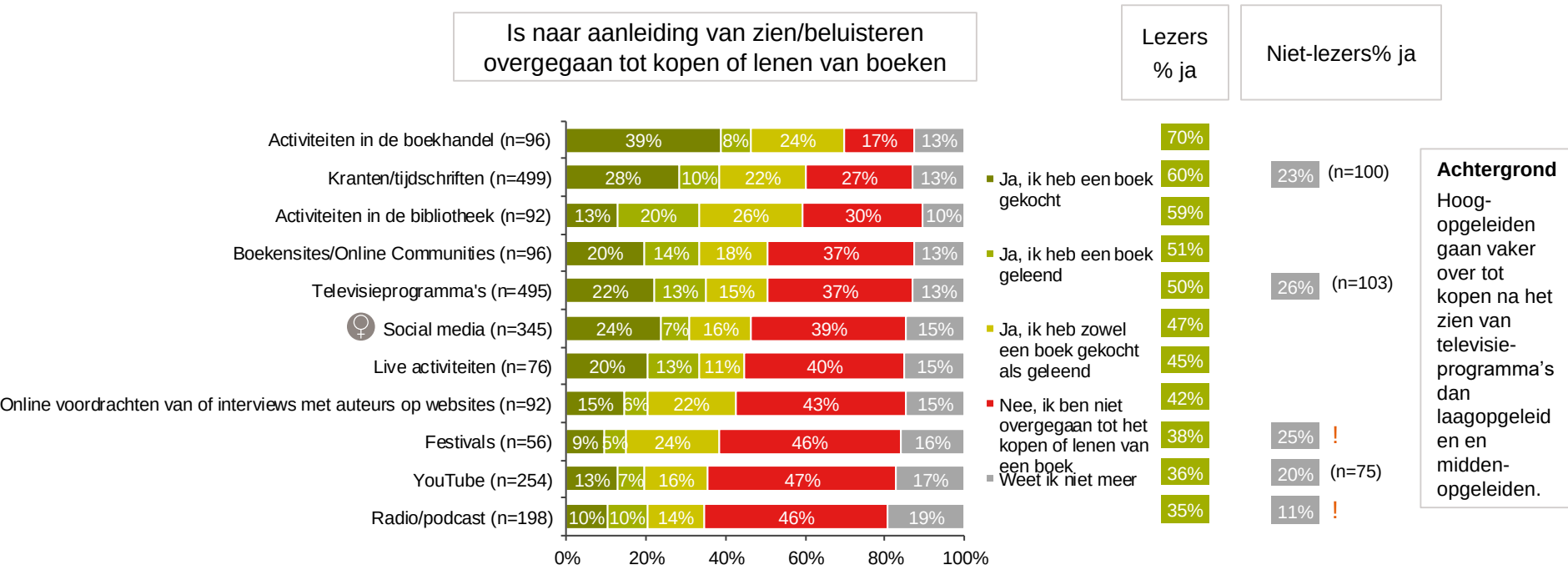

! Laag aantal waarnemingen

G03. In hoeverre vindt u het leuk om op deze manier met boeken of auteurs in aanraking te komen?

Basis: lezers en niet-lezers die in aanraking zijn geweest met dit kanaal

Kranten en tijdschriften leveren de hoogste bijdrage aan de aankoop en/of het lenen van boeken.

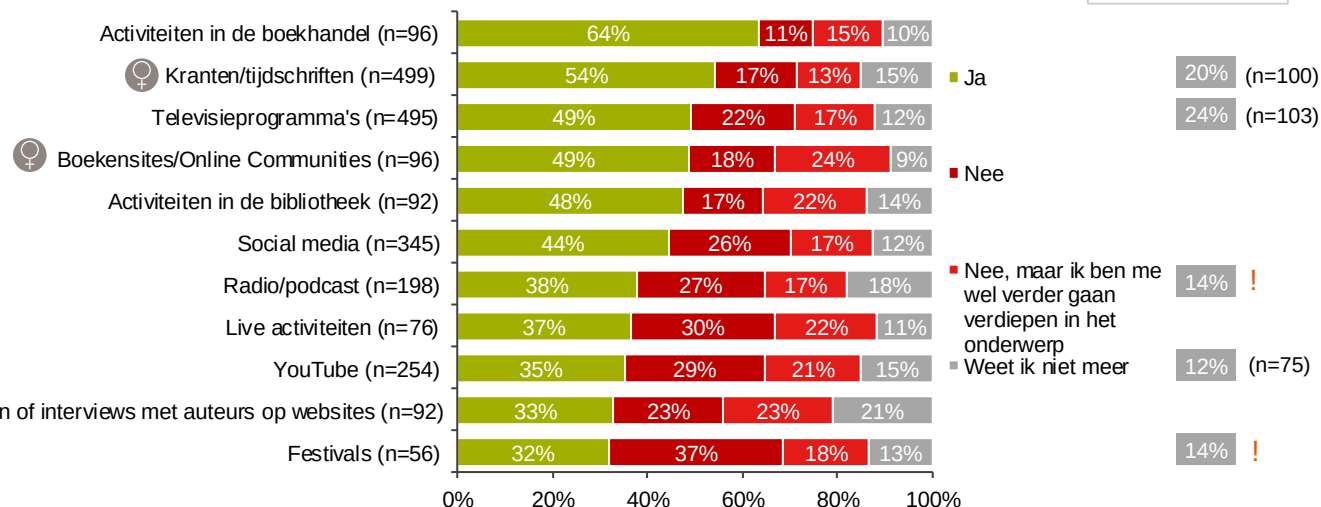
G04a. Bent u naar aanleiding van het zien/beluisteren van dit soort fragmenten/bijwonen van activiteiten wel eens overgegaan tot het kopen of lenen van een of meerdere boeken?

Naast lenen en kopen leiden de activiteiten ook tot het *lezen* van boeken. Kranten/tijdschriften en televisieprogramma's dragen het meest bij aan het leesgedrag.

Is naar aanleiding van zien/beluisteren overgegaan tot lezen van boeken

Niet-lezers

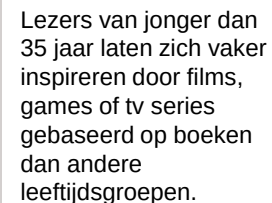
Achtergrond

Hoogopgeleiden gaan vaker over op het lezen van boeken na het zien/beluisteren van fragmenten op sociale media en kranten/tijdschriften dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

G04b. Bent u naar aanleiding van het zien/beluisteren van dit soort fragmenten/bijwonen van activiteiten wel eens overgegaan tot het lezen van één of meerdere boeken?

Niet-lezers

Non-fictieboeken

ONTSPANNING IS DE BELANGRIJKSTE REDEN OM NON-FICTIE TE LEZEN

versus

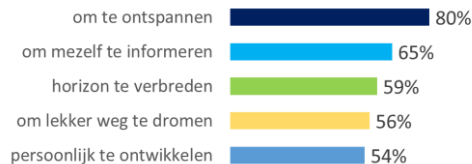
De meeste lezers kopen boeken in fysieke winkels.

Vooraf management- en taalboeken worden relatief vaak online gekocht.

Managementboeken en autobiografieën worden vaker gelezen ten opzichte van 2015.

Ontspanning is de belangrijkste reden om non-fictie te lezen.

Binnen non-fictie is **het informatieve element** belangrijker dan bij fictie.

Papieren boeken zijn veruit favoriet als het gaat om het lezen van non-fictie. 97% van de lezers leest van papier.

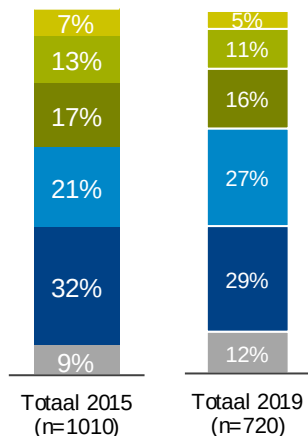

Kookboeken krijgt men relatief vaak cadeau.

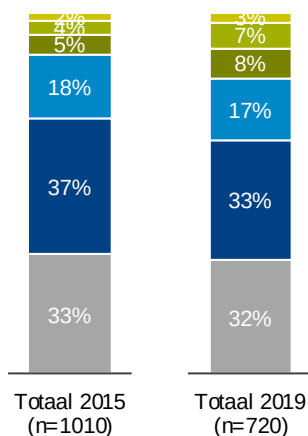
Boekenlezers lezen naar eigen inschatting minder non-fictieboeken dan in 2015, maar kopen meer.

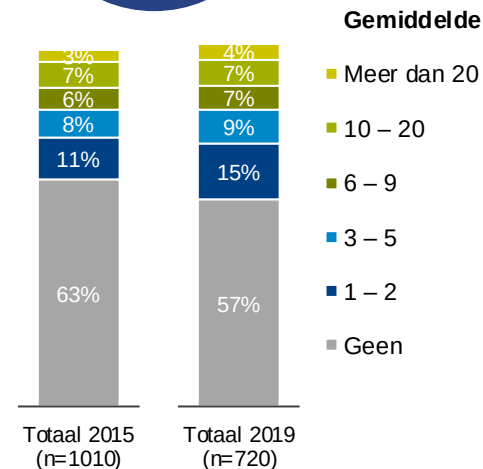
**Gemiddeld
gelezen:**
8,0 → 6,5*

**Gemiddeld
gekocht:**
3,1 → 4,2*

**Gemiddeld
geleend:**
4,3 → 4,2

D01. Hoeveel boeken leest u naar schatting per jaar?

D02. Hoeveel nieuwe boeken koopt u naar schatting per jaar?

D03. Hoeveel boeken leent u naar schatting per jaar in de bibliotheek?

© GfK June 3, 2019 | Boekenbranche M48

* Significant verschil 2015 - 2019

Basis: lezers n=720

Ontspanning is de belangrijkste reden om non-fictie te lezen (net als bij fictie). Binnen non-fictie is het informatieve element belangrijker dan bij fictie (o.a. persoonlijke ontwikkeling, mezelf informeren).

Reden om non-fictieboeken te lezen

Achtergrond:

Hoogopgeleiden geven vaker aan non-fictieboeken te lezen om zichzelf persoonlijk te ontwikkelen, zich te informeren, hun horizon te verbreden of voor werk/studie dan laag- en middenopgeleiden.

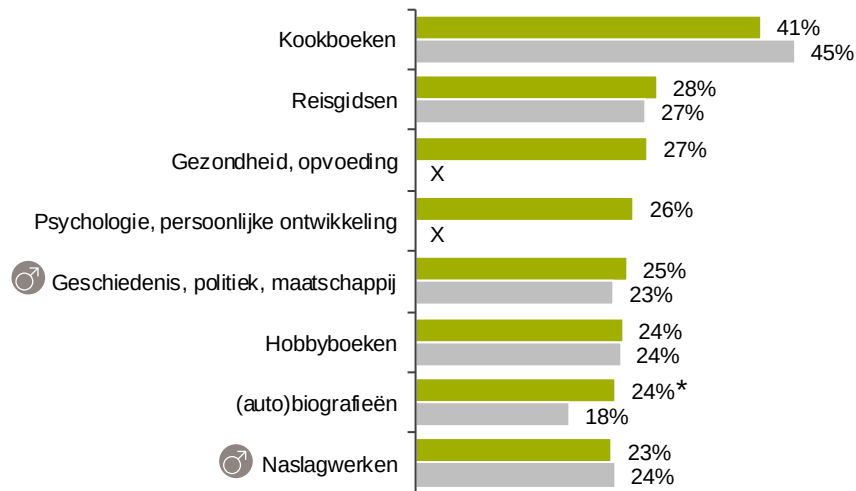
Lezers van non-fictieboeken jonger dan 35 geven vaker dan andere leeftijdsgroepen als reden zich persoonlijk te willen ontwikkelen en hun vaardigheden in taal en lezen te willen ontwikkelen.

Heavy en medium lezers geven vaker dan light lezers aan non-fictie te lezen om zichzelf te ontwikkelen, hun horizon te verbreden, te genieten van taal en om zichzelf te informeren.

Autobiografieën worden vaker gelezen ten opzichte van 2015.

Frequentie boek lezen

Achtergrond:

Heavy lezers lezen vaker naslagwerken dan medium en light lezers.

Lezers jonger dan 35 jaar lezen vaker boeken over psychologie en persoonlijke ontwikkeling dan lezers ouder dan 35. Ook hoogopgeleiden lezen vaker dit genre dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

* Significant verschil 2015 - 2019

% leest dit genre minstens één keer per kwartaal

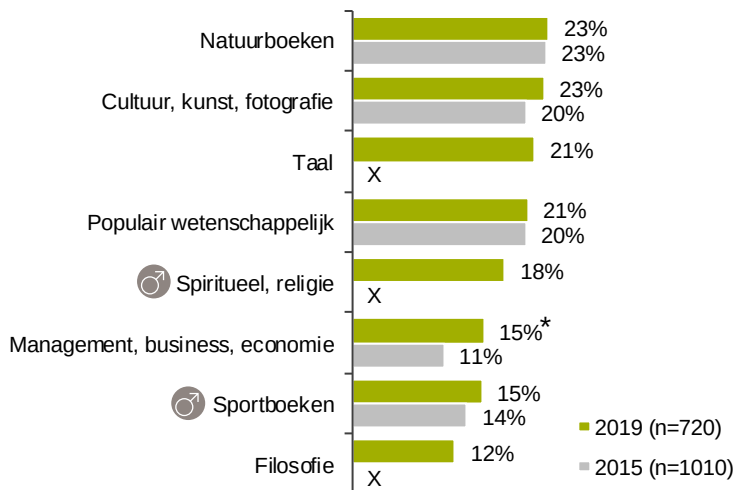
C01. Hieronder staan non-fictie genres / informatieve boeken. Kunt u aangeven hoe vaak u boeken leest /inkijkt in deze genres?

Basis: lezers n=720

Ook managementboeken worden vaker gelezen ten opzichte van 2015.

Frequentie boek lezen

Achtergrond:

Heavy lezers lezen vaker boeken over taal dan medium en light lezers.

* Significant verschil 2015 - 2019

% leest dit genre minstens één keer per kwartaal

Basis: lezers n=720

C01. Hieronder staan non-fictie genres / informatieve boeken. Kunt u aangeven hoe vaak u boeken leest /inkijkt in deze genres?

De interesse voor een onderwerp leidt meer dan gemiddeld tot het lezen van non-fictie over het onderwerp, maar er zijn interessante kruisbestuivingen.

Lezers met interesse in spiritualiteit en religie, lezen ook de genres: (auto) biografieën, psychologie, filosofie

Lezers met interesse in geschiedenis lezen ook het genre: naslagwerken

Lezers met interesse in hobby en handwerken lezen ook het genre: kookboeken

Lezers met interesse in marketing, communicatie, bedrijfskunde lezen ook de genres: sportboeken, (auto) biografieën, psychologie, filosofie

C01. Kunt u aangeven hoe vaak u boeken leest / inkijkt in deze genres?
A01. Kunt u per onderwerp aangeven in welke mate u daarin geïnteresseerd bent?

© GfK June 3, 2019 | Boekenbranche M48

Voor de volledige lijst met interessegebieden versus lezen van genres verwijzen we naar de bijlagen
% is (zeer) geïnteresseerd en leest minstens één keer per kwartaal bepaald genre

Basis: lezers n=720

Papieren boeken zijn veruit favoriet als het gaat om het lezen van non-fictie. Binnen genre religie/spiritueel wordt relatief vaak een luisterboek beluisterd.

Papieren boeken versus e-books en luisterboek

	Papieren boek	E-book	Luisterboek
Kookboeken <i>n</i> =294	93%	17%	2%
Hobbyboeken <i>n</i> =176	93%	16%	2%
Psychologie, persoonlijke ontwikkeling <i>n</i> =186	90%	24%	4%
Cultuur, kunst, fotografie <i>n</i> =166	89%	16%	2%
Reisgidsen <i>n</i> =207	89%	19%	4%
Natuurboeken <i>n</i> =171	89%	19%	3%
Geschiedenis, politiek, maatschappij <i>n</i> =184	86%	22%	5%
Spiritueel, religie <i>n</i> =131	85%	21%	12%
Gezondheid, opvoeding <i>n</i> =198	84%	22%	5%
Filosofie <i>n</i> =87	83%	16%	8%
Populair wetenschappelijk <i>n</i> =154	83%	31%	6%
(auto)biografieën <i>n</i> =172	82%	26%	7%
Taal <i>n</i> =159	82%	19%	8%
Naslagwerken <i>n</i> =171	82%	27%	4%
Sportboeken <i>n</i> =109	80%	28%	6%
Management, business, economie <i>n</i> =109	80%	28%	6%

Achtergrond:

Vrouwen lezen management-, business-, economie- en sportboeken vaker als e-book dan mannen. Mannen lezen deze genres vaker van papier. Het genre kookboeken wordt door hoogopgeleiden vaker van papier gelezen dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

Vrijwel alle non-fictielezers lezen van papier. Twee derde van de lezers leest non-fictie uitsluitend van papier. De meeste overlap is tussen papier en e-book.

Papieren boeken versus e-books
en luisterboek

Totaal lezers non-fictie	
van papier	97%
via e-book	30%
luisterboek	8%

Totaal lezers non-fictie	
Uitsluitend papier	68%
Papier en e-book	22%
Papier, e-book en luisterboek	6%
Uitsluitend e-book	2%
Papier en luister	2%
Uitsluitend luisterboek	0%
E-book en luister	0%

Non-fictieboeken worden meestal nieuw gekocht. Ook kookboeken worden vaak nieuw gekocht maar ook veelvuldig cadeau gekregen.

Manier van verkrijgen 1/2

	Sportboeken n=113	Kookboeken n=294	Natuurboeken n=171	Reisgidsen n=207	(auto)biografi eën n=172	Psychologie, persoonlijke ontwikkeling n=186	Spiritueel, religie n=131	Geschiedenis, politiek, maatschappij n=184
Nieuw kopen	59%	62%	49%	58%	63%	52%	65%	58% ♂
Tweedehands kopen	14%	28%	28%	19%	25%	25%	23%	25%
Lenen bij de bibliotheek	16%	14%	25% ♀	19% ♀	19% ♀	25% ♀	18% ♀	26%
Lenen van anderen	16% ♀	17%	18%	24% ♀	18%	26%	18%	22%
Cadeau krijgen	15%	35% ♀	19%	19%	22%	15%	22%	20% ♂
Gratis downloaden	6%	9%	4%	11%	7%	7%	6%	8%
E-bookabbonnement via de bibliotheek	2%	2%	2%	2%	3%	2%	2%	2%
E-bookabbonnement elders	2%	1%	1%	1%	4%	3%	2%	3%
Luisterboekabbonnement via de bibliotheek	0%	1%	0%	0%	1%	1%	0%	0%
Luisterboekabbonnement elders	1%	0%	0%	0%	1%	1%	0%	0%
Andere manier	7%	5%	9%	9%	6%	7%	6%	4%

Naslagwerken, hobbyboeken en cultuur- en kunstboeken koopt men regelmatig tweedehands.

Manier van verkrijgen 2/2

	Cultuur, kunst, fotografie n=166	Management, business, economie n=109	Gezondheid, opvoeding n=198	Hobbyboeken n=176	Populair wetenschappelijk n=154	Naslagwerken n=171	Filosofie n=87	Taal n=159
Nieuw kopen	51%	63%	49%	56%	45%	50%	49%	56%
Tweedehands kopen	30%	9%	21%	33%	24%	29%	21%	21%
Lenen bij de bibliotheek	28%	14%	25%	25%	23%	18%	29%	21%
Lenen van anderen	24%	17%	26%	22%	18%	16%	23%	14%
Cadeau krijgen	21%	14%	12%	19%	19%	14%	12%	10%
Gratis downloaden	8%	9%	7%	7%	11%	10%	6%	6%
E-bookabonnement via de bibliotheek	1%	1%	3%	2%	5%	3%	1%	1%
E-bookabonnement elders	1%	4%	2%	1%	2%	1%	0%	3%
Luisterboekabonnement via de bibliotheek	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Luisterboekabonnement elders	1%	0%	1%	0%	1%	0%	0%	0%
Andere manier	5%	14%	7%	5%	9%	11%	8%	9%

De meeste lezers kopen boeken in fysieke winkels. Online heeft een variërend aandeel per genre; vooral management- en taalboeken worden veel online gekocht.

Manier van verkrijgen
(fysieke winkel/online)

Achtergrond:

Mannen kopen vaker boeken online dan vrouwen.

Uitsluitend fysieke winkel

Uitsluitend online

Beide

	Uitsluitend fysieke winkel	Uitsluitend online	Beide
Sportboeken (n=76)	55%	17%	29%
Kookboeken (n=213)	46%	13%	41%
Natuurboeken (n=112)	48%	19%	32%
Reisgidsen (n=139)	43%	14%	43%
(auto)biografieën (n=124)	35% ♀	19%	46%
Psychologie, persoonlijke ontwikkeling (n=122)	39%	23%	38%
Spiritueel, religie (n=96)	49%	12%	39%
Geschiedenis, politiek, maatschappij (n=129)	43%	18%	39%
Cultuur, kunst, fotografie (n=111)	54%	14%	32%
Management, business, economie (n=73)	33%	30%	36%
Gezondheid, opvoeding (n=123)	42%	27%	31%
Hobbyboeken (n=130)	55%	11%	34%
Populair wetenschappelijk (n=94)	38%	22%	40%
Naslagwerken (n=115)	45% ♀	21%	35% ♂
Filosofie (n=52)	44% ♀	24%	31%
Taal (n=102)	32%	24%	45%

Fictieboeken

FICTIEBOEKEN WORDEN DOORGAANS VAKER ALS E-BOOK GELEZEN DAN NON-FICTIEBOEKEN

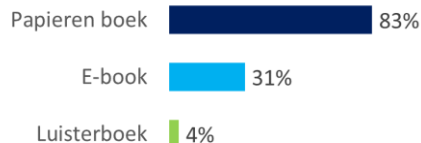
Top drie genres binnen fictie
(meest gelezen)

- 1: Spannende fictie **53%**
- 2: Boeken gebaseerd op
waargebeurd verhaal **49%**
- 3: Literaire romans **42%**

Boekenlezers lezen globaal
evenveel fictie als in 2015.
Gemiddeld leest men **10**
boeken per jaar

Fictieboeken worden
vaker als e-book gelezen
dan non-fictie.
Desalniettemin worden de
meeste boeken van
papier gelezen

Literaire roman leest men via:

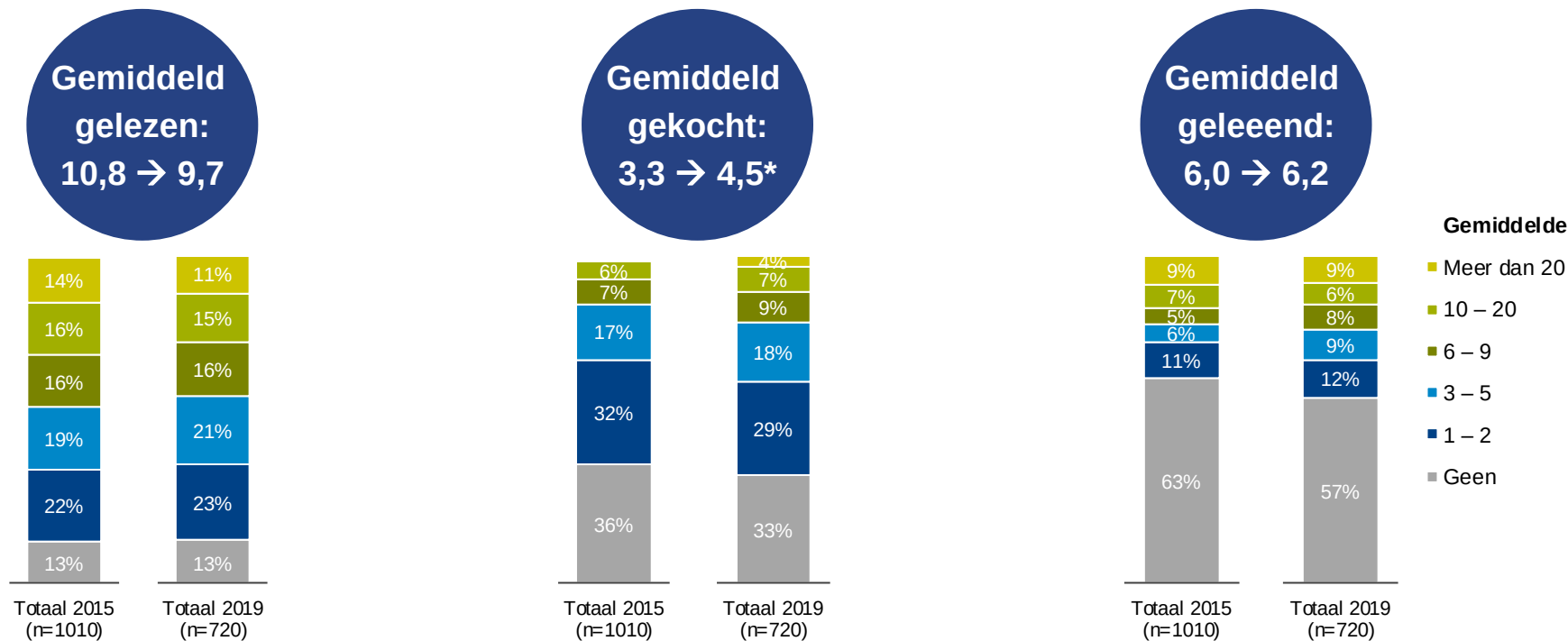

in sommige genres
(spannende fictie, erotiek,
Young Adult) heeft online
een sterke positie

Spannende fictie
wordt door 63%
(ook) online
gekoocht.

Boekenlezers lezen globaal evenveel fictie als in 2015, maar schatten zelf in dat ze meer nieuwe fictieboeken kopen.

D01. Hoeveel boeken leest u naar schatting per jaar?
 D02. Hoeveel nieuwe boeken koopt u naar schatting per jaar?
 D03. Hoeveel boeken leent u naar schatting per jaar in de bibliotheek?
 © GfK June 3, 2019 | Boekenbranche M48

Achtergrond

Vrouwen lezen gemiddeld meer fictieboeken dan mannen (12 versus 7).

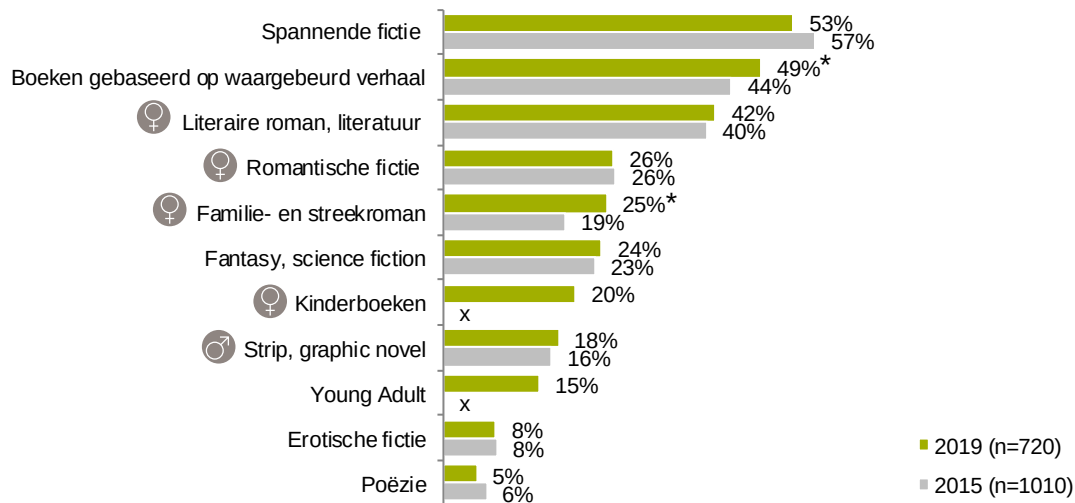
* Significant verschil 2015 - 2019

Basis: lezers n=720

Spannende fictie is nog altijd het meest gelezen genre. Het lezen van waargebeurde verhalen en familie-streekromans neemt toe.

Frequentie boek lezen

Achtergrond:

Lezers die vooral e-books lezen, lezen vaker spannende fictie dan papieren boek lezers.

Luisterboek-luisteraars kiezen vaker voor erotische fictie, fantasy, science fiction en poëzie dan lezers van e-books en papieren boeken.

Bibliotheekleden lezen vaker fantasy en science fiction dan niet-leden.

* Significant verschil 2015 - 2019

% leest dit genre minstens één keer per kwartaal

Basis: lezers n=720

B01. Hoe vaak leest u boeken (papieren boeken, e-books en/of luisterboeken) in de volgende genres?

© GfK June 3, 2019 | Boekenbranche M48

Interessegebieden zijn niet sterk bepalend voor het lezen van diverse genres fictieboeken (anders dan bij non-fictie).

Lezers met interesse in opvoeding lezen ook de genres: kinderboeken

Lezers met interesse in religie/spiritualiteit lezen ook de genres: romantische fictie, familie en streekromans, Young Adult

Lezers met interesse in marketing, communicatie, bedrijfskunde lezen ook het genre: science fiction

Voor de volledige lijst met interessegebieden versus lezen van genres verwijzen we naar de bijlagen

B01. Hoe vaak leest u boeken (papieren boeken, e-books en/of luisterboeken) in de volgende genres? % is (zeer) geïnteresseerd en leest minstens één keer per kwartaal bepaald genre
A01. Kunt u per onderwerp aangeven in welke mate u daarin geïnteresseerd bent?

Basis: lezers n=720

Fictieboeken worden doorgaans vaker als e-book gelezen dan non-fictieboeken. Desalniettemin lezen de meeste fictielezers van papier.

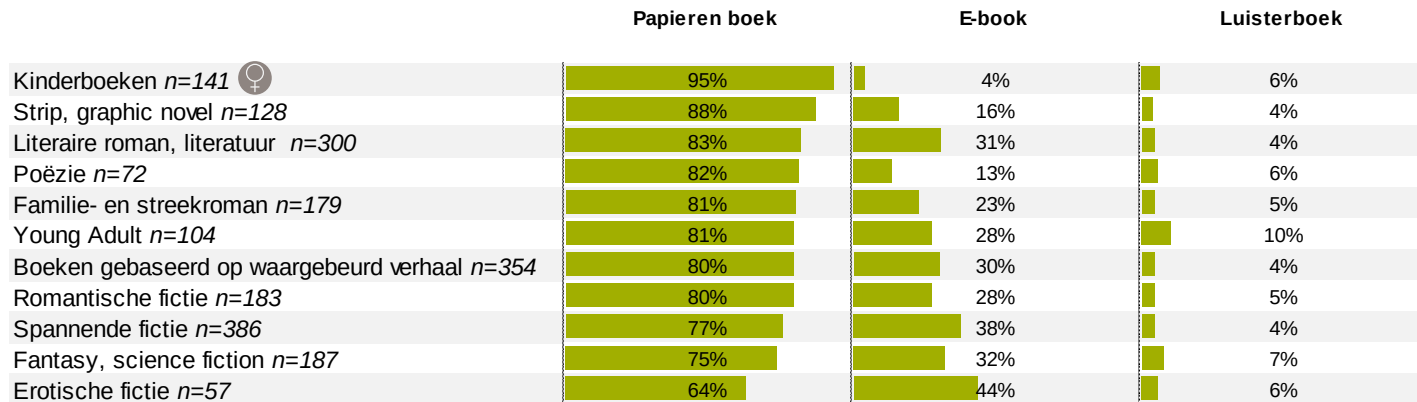

Papieren boeken versus e-books en luisterboeken

Achtergrond:

Hoogopgeleiden lezen de genres Young Adult en poëzie vaker via papieren boeken dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

In de regio Noord wordt nog veel op papier gelezen, in de grote steden in de Randstad wordt wat vaker via e-books gelezen

Van alle fictielezers leest 91% van papier en 37% leest via e-books.
60% van de fictielezers leest uitsluitend van papier.

Papieren boeken versus e-books
en luisterboeken

Totaal lezers fictie	
van papier	91%
via e-book	37%
luisterboek	8%

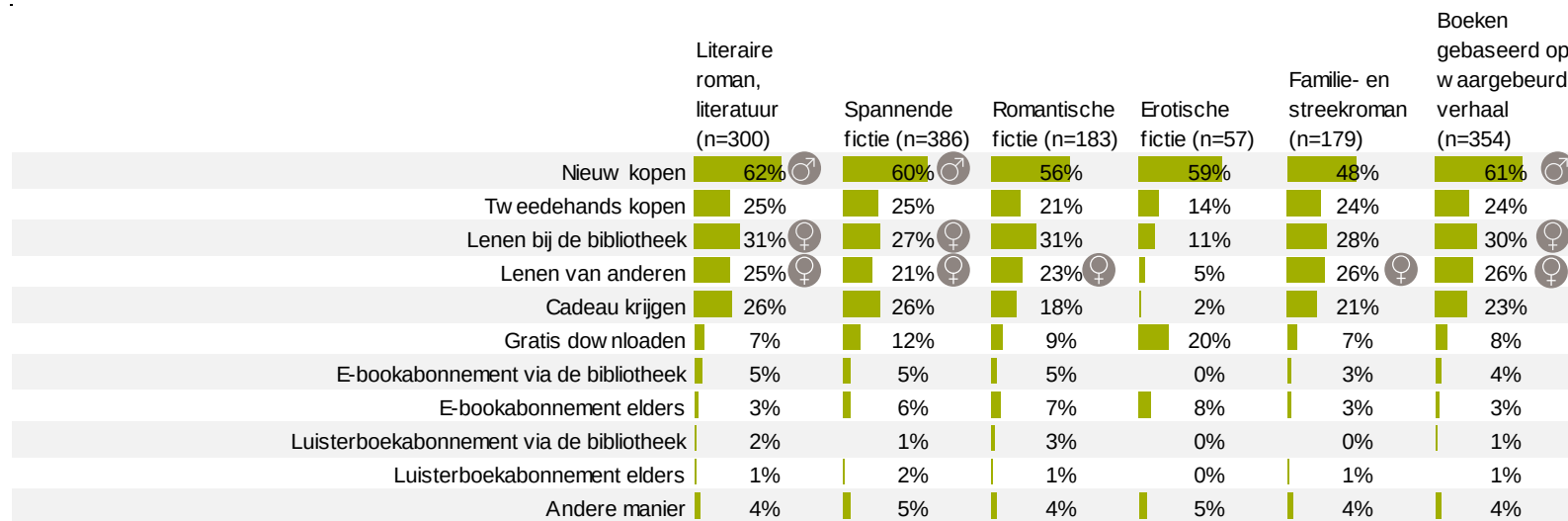
Totaal lezers fictie	
Uitsluitend papier	60%
Papier en e-book	24%
Papier, e-book en luisterboek	4%
Uitsluitend e-book	8%
Papier en luister	2%
Uitsluitend luisterboek	0%
E-book en luister	1%

De meeste fictieboeken die men leest worden nieuw gekocht; mannen doen dit vaker dan vrouwen, die vaker fictieboeken lenen.

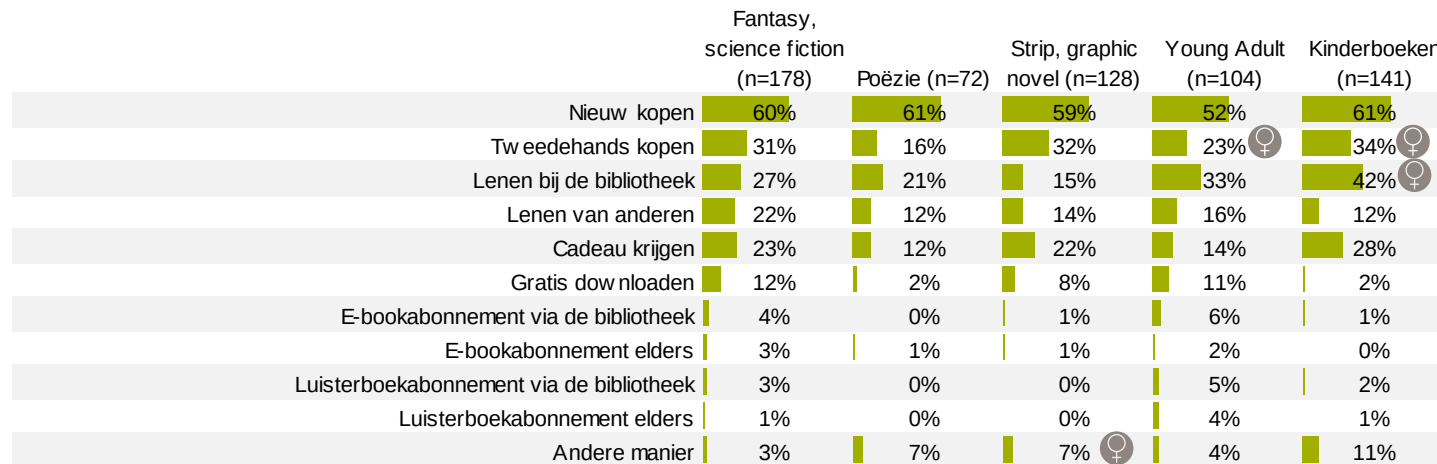
Manier van verkrijgen 1/2

Kinderboeken, familieromans, romantische fictie en Young Adult boeken worden verhoudingsgewijs vaak geleend bij de bibliotheek.

Manier van verkrijgen 2/2

Fictie wordt veelvuldig gekocht in fysieke winkels maar in sommige genres (spannende fictie, erotiek, Young Adult) heeft online een sterke positie.

Manier van verkrijgen
(fysieke winkel/online)

Uitsluitend fysieke winkel

Uitsluitend online

Beide

	Uitsluitend fysieke winkel	Uitsluitend online	Beide
Kinderboeken (n=105)	60%	10%	30%
Poëzie (n=54)	57%	19% ♀	24%
Familie- en streekroman (n=109)	56%	18%	27%
Strip, graphic novel (n=95)	52%	19% ♀	28%
Romantische fictie (n=110)	46%	20%	34%
Literaire roman, literatuur (n=213)	45%	17%	38% ♂
Boeken gebaseerd op waargebeurd verhaal (n=251)	41%	20%	40%
Fantasy, science fiction (n=130)	40%	22%	38%
Spannende fictie (n=267)	37%	24%	39%
Erotische fictie (n=39) !	36%	45%	19%
Young Adult (n=66)	33%	22% ♂	45%

Achtergrond:

Hoogopgeleiden kopen vaker zowel offline als online boeken dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

! Laag aantal waarnemingen

Fictie wordt vooral gelezen om te ontspannen. De reden “persoonlijke ontwikkeling” zien we vooral bij literatuur en waargebeurde verhalen.

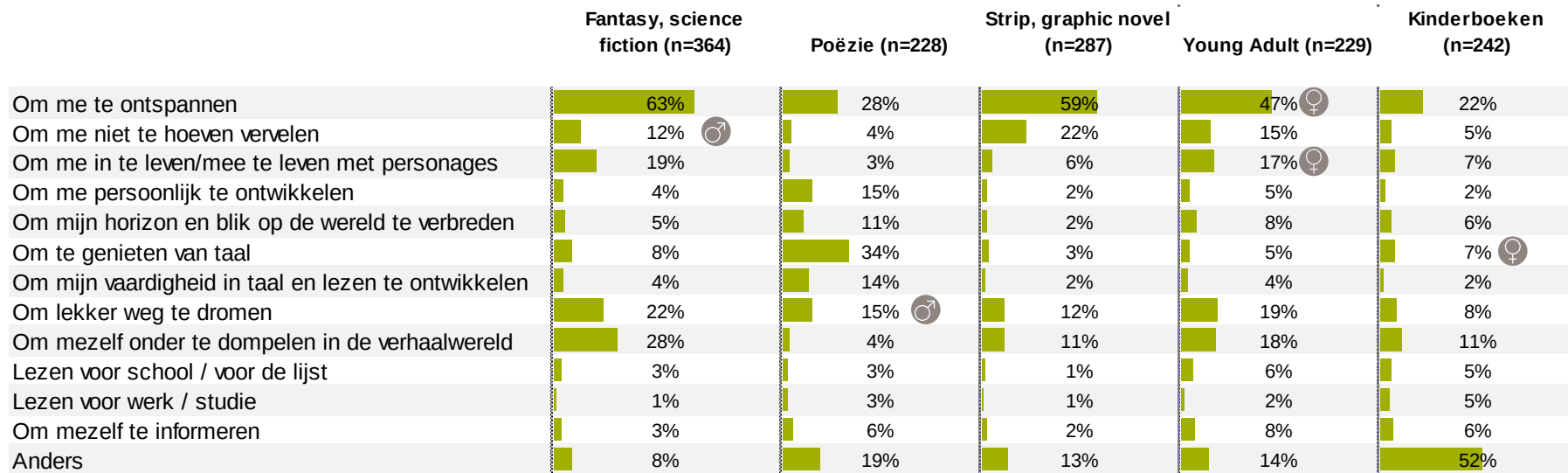
Reden genres te lezen 1/2

	Literaire roman, literatuur	Spannende fictie	Romantische fictie	Erotische fictie	Familie- en streekroman	Boeken gebaseerd op waargebeurd verhaal
Om me te ontspannen	55%	67% ♂	64% ♀	53%	65%	51%
Om me niet te hoeven vervelen	9%	13%	11%	8%	12%	6%
Om me in te leven/mee te leven met personages	18% ♀	23% ♀	14% ♀	10%	18%	31% ♀
Om me persoonlijk te ontwikkelen	17%	3%	3%	2%	3%	20% ♂
Om mijn horizon en blik op de wereld te verbreden	18%	5%	2%	5%	5%	26%
Om te genieten van taal	21%	7%	3%	5%	5%	5%
Om mijn vaardigheid in taal en lezen te ontwikkelen	11%	4%	4% ♂	1%	3%	4%
Om lekker weg te dromen	17% ♀	18%	27% ♀	26%	26% ♀	11%
Om mezelf onder te dompelen in de verhaalwereld	24%	30%	16%	14%	16%	17%
Lezen voor school / voor de lijst	4%	2%	2%	2%	2%	4%
Lezen voor werk / studie	3%	1%	1%	1%	1%	3%
Om mezelf te informeren	11%	3%	2%	1%	5%	31%
Anders	5%	5%	7% ♂	16%	8% ♂	5% ♂

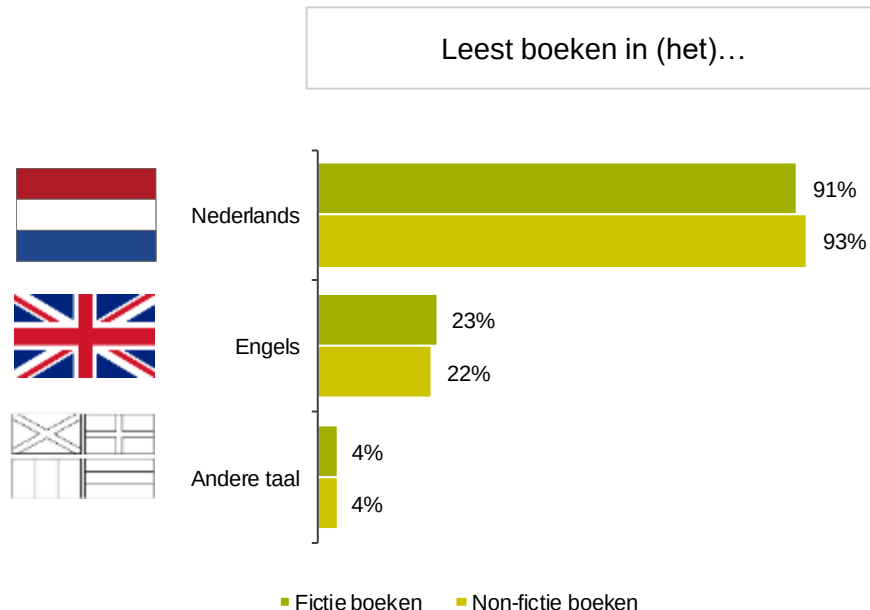
Literatuur en poëzie worden vaak gelezen om te genieten van taal.

Reden genres te lezen 2/2

Ruim één op de vijf lezers leest (ook) boeken in het Engels. Er is hierbij geen verschil tussen fictie en non-fictie.

Achtergrond:

Lezers jonger dan 35 jaar lezen vaker fictieboeken in het Engels dan oudere lezers.

Laagopgeleiden lezen non-fictieboeken vaker in het Nederlands. Hoogopgeleiden lezen vaker boeken in het Engels dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

Literatuur

MOOI, BIJZONDER TAALGEBRUIK, COMPLEXITEIT & ORIGINALITEIT ZIJN PASSENDE INGREDIËNTEN VOOR LITERATUUR!

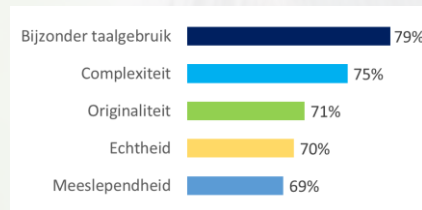

Top vijf meest literaire genres:

1:Literaire roman	70%
2:Poëzie	51%
3:Boeken gebaseerd op waargebeurd verhaal	44%
4:Taal	41%
5:Filosofie	37%

% denkt aan bij literatuur:

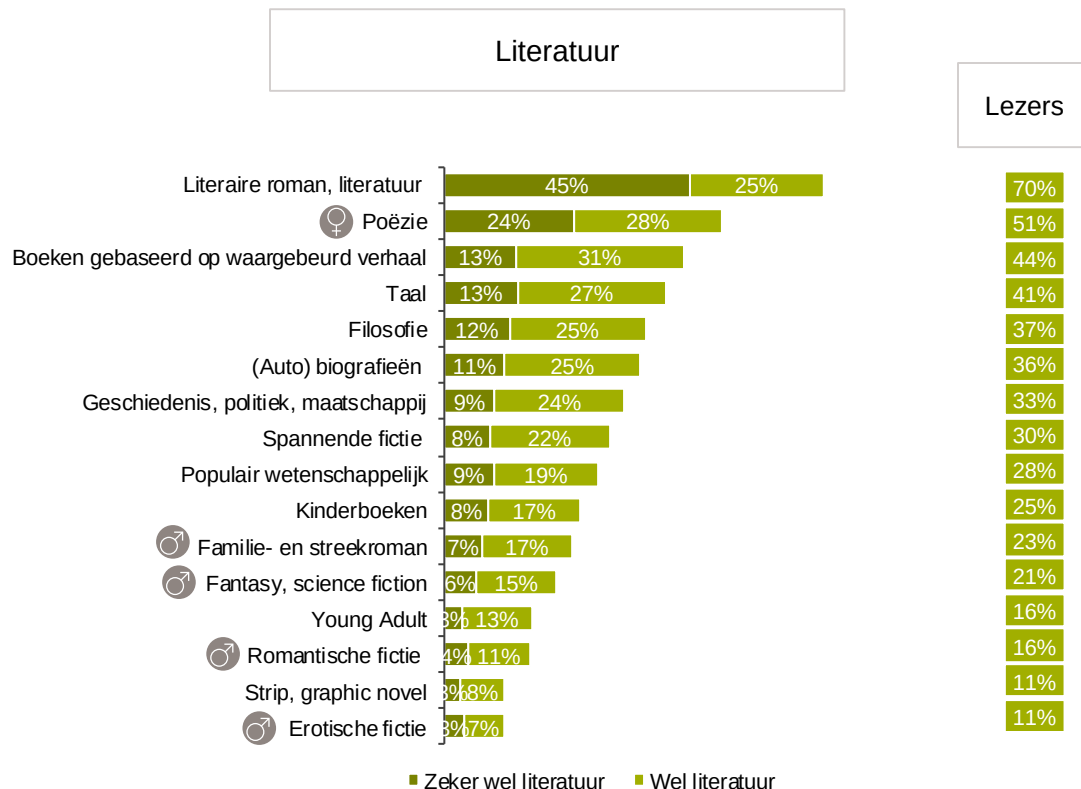

**Vlotheid, meeslependheid
en spanning** is het meest
van belang in een boek

61% van de lezers in
Nederland vindt het
belangrijk dat er
literatuur is.

69% van de lezers hecht
waarde aan een
goede schrijfstijl bij
het lezen van een
boek.

Lezers vinden de literaire roman en poëzie de meest literaire genres.
Ook het waargebeurde verhaal staat vrij hoog op de literaire ladder.

Achtergrond:

Lezers jonger dan 35 jaar beschouwen romantische fictie, erotische fictie, strip, graphic novel en Young Adult boeken vaker als literatuur dan oudere lezers.

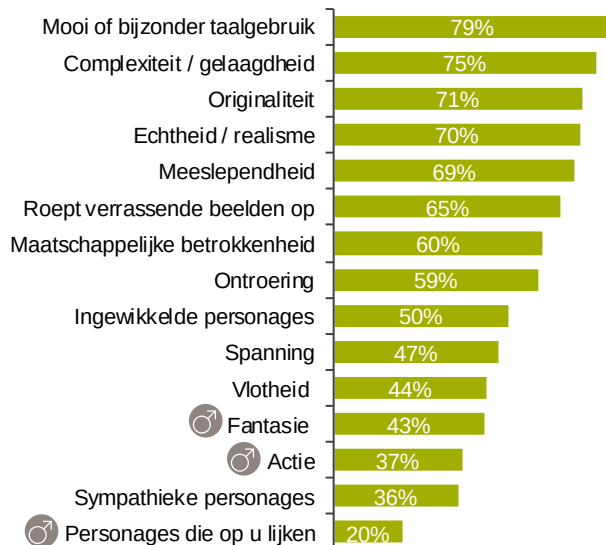
Hoogopgeleide lezers beschouwen poëzie en literaire romans vaker als literatuur dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

Mooi of bijzonder taalgebruik, complexiteit en originaliteit zijn goed passende ingrediënten voor literatuur.

Belangrijk voor literatuur

Lezers

Literaire lezers

(leest minimaal 1 x per kwartaal
het genre literaire roman/literatuur)

Achtergrond:

Hoogopgeleiden denken vaker aan complexiteit/ gelaagdheid bij literatuur dan laagopgeleiden en middenopgeleiden.

Zowel lezers als literaire lezers van jonger dan 35 jaar denken bij literatuur vaker aan sympathieke personages en personages die op hen lijken.

Dit staat echter niet gelijk aan wat lezers belangrijk vinden in een boek. Vlotheid, meeslependheid en spanning is het meest van belang.

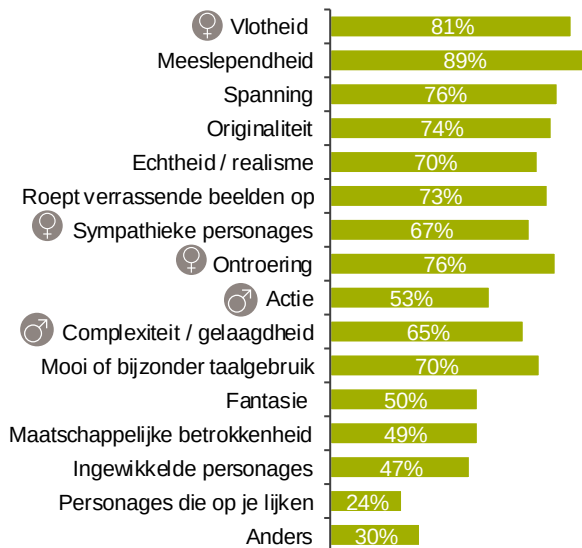

Belangrijk in een boek

Lezers

Literaire lezers

Achtergrond:

Laagopgeleide lezers en 65-plussers vinden ontroering belangrijker in een boek dan midden- en hoogopgeleiden en jongeren.

Maatschappelijke betrokkenheid is voor lezers van 65 jaar en ouder belangrijker in een boek dan voor jongere lezers.

Lezers jonger dan 35 jaar vinden personages die op hen lijken en ingewikkelde personages belangrijker in een boek dan oudere lezers.

Literatuur is van belang voor het merendeel van de lezers. Een goede schrijfstijl wordt zeer gewaardeerd. Eén op de vijf lezers leest liever geen literatuur.

Achtergrond:

Hoogopgeleiden vinden het belangrijker om literatuur te lezen dan laagopgeleiden en middenopgeleiden. Daarnaast hechten hoogopgeleiden meer waarde aan een goede schrijfstijl.

Lezers jonger dan 35 jaar geven vaker dan oudere lezers aan niet te weten wat literatuur is. Lezers van 65 jaar en ouder geven vaker dan jongere lezers aan het belangrijk te vinden dat er literatuur is.

Literaire lezers hechten meer belang aan literatuur, maar ook de helft van de lezers die geen literaire romans lezen vinden literatuur van belang.

Literatuur

	Totaal lezers	Literaire lezers	Niet literaire lezer
Wanneer ik een boek lees hecht ik veel waarde aan een goede schrijfstijl	69%	78%*	64%
Ik vind het belangrijk dat er literatuur is	61%	78%*	50%
Literatuur leest vaak moeilijk	35%	25%	42%*
Ik vind het belangrijk om literatuur te lezen	32%	52%*	18%
Een literair boek lees ik liever niet	19%	6%	29%*
Ik weet eigenlijk niet wat literatuur is	14%	10%	17%*
Als het boek een literaire stempel heeft zal ik het boek sneller gaan lezen	13%	20%*	9%

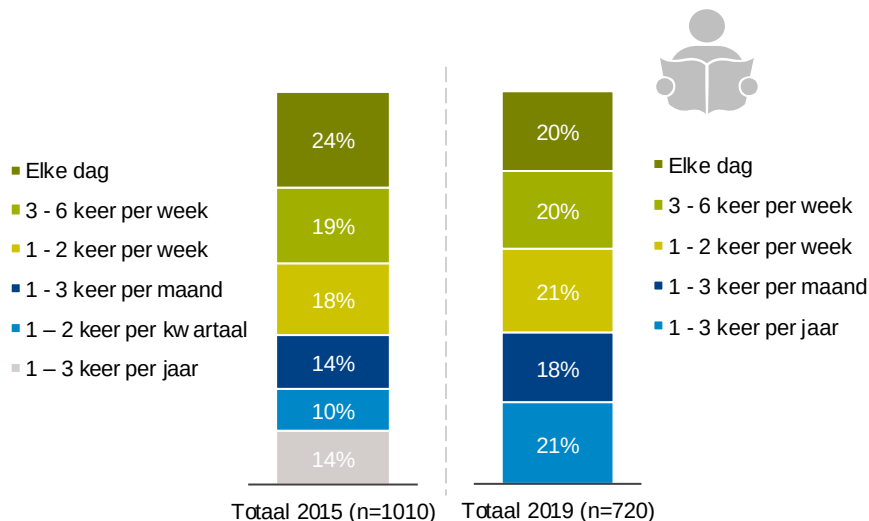
Bijlagen

Achtergrond informatie

In vergelijking met 2015 lezen minder lezers op dagelijkse basis. Drie kwart van de gelezen boeken is een papieren boek. 22% van de gelezen boeken is een e-book.

Lees-/luisterfrequentie boeken

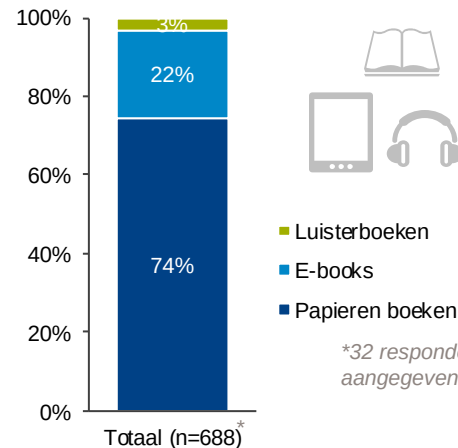
Achtergrond:

Vrouwen lezen/ luisteren gemiddeld meer boeken dan mannen.

Lezers jonger dan 35 luisteren vaker naar luisterboeken dan oudere lezers.

E-books worden het meest gelezen door heavy lezers en door lezers die de bibliotheek nooit bezoeken.

Verdeling type boeken

*32 respondenten hebben aangegeven het niet te weten

S01. Hoe vaak leest of luistert u gemiddeld boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

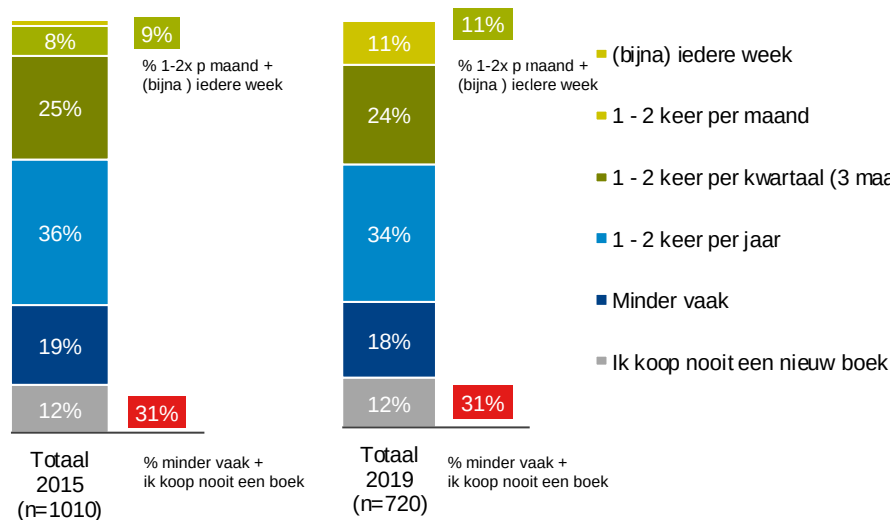
S02. Kunt u het totaal aantal boeken dat u leest in percentages verdelen naar het aantal papieren boeken, e-books en luisterboeken dat u leest??

Basis : lezers n=720

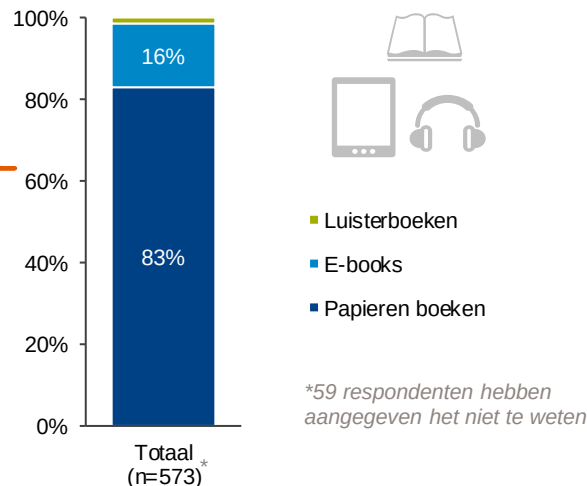
Vijf van de zes gekochte boeken is een papieren boek. Luisterboeken vormen een beperkt aandeel.

Frequentie aanschaf boeken

Aanschaf papieren boeken versus e-books en luisterboeken

Achtergrond:

E-books worden het meest gekocht door heavy lezers.

S03. Hoe vaak koopt u gemiddeld boeken (papieren boeken, e-books of luisterboeken)?

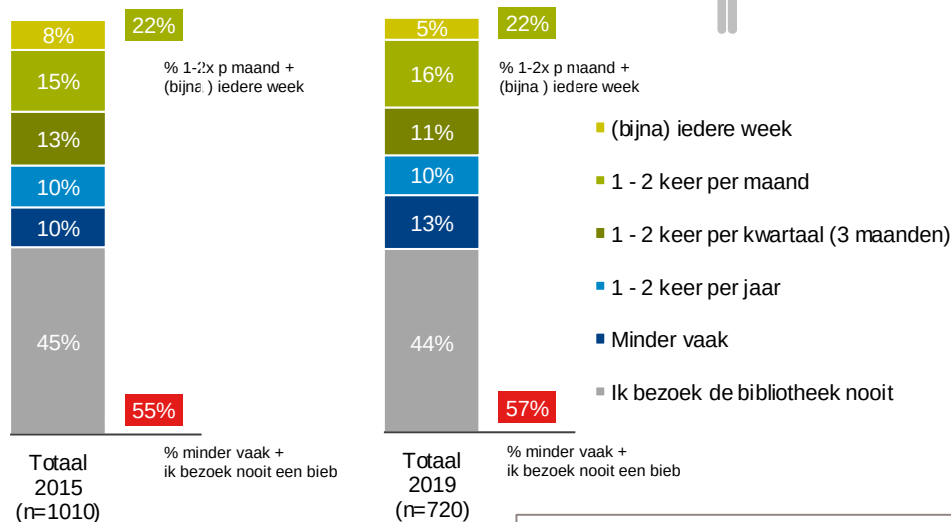
Basis S03: lezers n=720

S04. Kunt u het totaal aantal boeken dat u koopt in percentages verdelen naar het aantal papieren boeken, e-books en luisterboeken dat u koopt? Basis S04: koopt wel eens boeken n=632

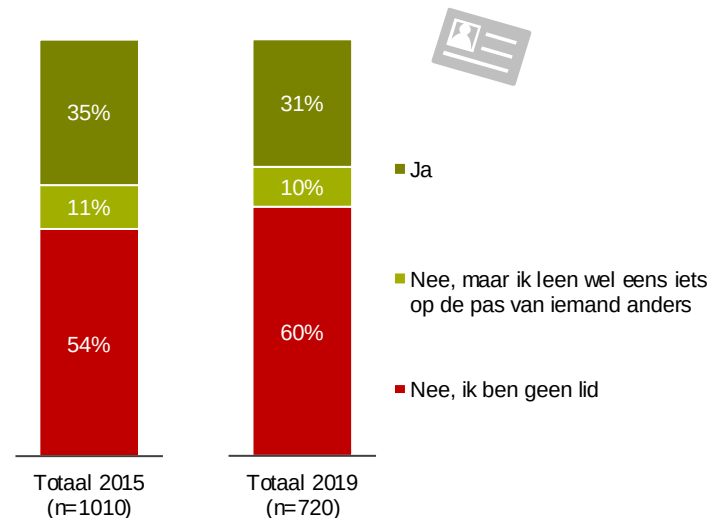
Cijfers bezoekfrequentie en lidmaatschap van de bibliotheek voor 2019 stabiel ten opzichte van 2015.

Bezoekfrequentie bibliotheek

Lid van bibliotheek

Achtergrond:

Vrouwen komen gemiddeld vaker in de bibliotheek dan mannen.
Ook zijn vrouwen vaker lid van de bibliotheek dan mannen.

S05. Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek?

S06. Bent u lid van de bibliotheek?

Interesse versus genres binnen non-fictie(1/2):

Interessegebieden vs. lezen van non-fictieboeken 1/2

	Sport n= 482	Koken, voeding 625	Natuur 642	Reizen en vakantie 615	Psychologie en brein 484	Persoonlijke ontwikkeling 618	Spiritualiteit en religie 323	Gezondheid, gezonde levensstijl 650	Geschiedenis 498	Politiek, maatschappij, andere landen en volken 529	Economie, financiën 455
Sportboeken	22%	16%	15%	17%	15%	16%	15%	16%	16%	16%	18%
Kookboeken	40%	46%	42%	42%	42%	43%	42%	43%	43%	42%	41%
Natuurboeken	23%	25%	26%	23%	24%	24%	26%	24%	28%	26%	25%
Reisgidsen	31%	30%	30%	32%	27%	31%	30%	30%	31%	31%	31%
(auto)biografieën	25%	24%	24%	23%	27%	25%	31%	25%	29%	28%	25%
Psychologie, persoonlijke ontwikkeling	25%	27%	27%	26%	34%	28%	38%	28%	29%	29%	29%
Spiritueel, religie	18%	19%	19%	19%	23%	19%	38%	19%	23%	21%	20%
Geschiedenis, politiek, maatschappij	25%	25%	26%	26%	27%	25%	31%	25%	35%	31%	31%
Cultuur, kunst, fotografie	22%	24%	25%	23%	25%	24%	28%	23%	28%	26%	24%
Management, business, economie	19%	16%	15%	16%	17%	16%	18%	16%	18%	18%	21%
Gezondheid, opvoeding	28%	29%	28%	27%	32%	28%	33%	29%	28%	30%	27%
Hobbyboeken	25%	26%	26%	25%	25%	26%	28%	25%	26%	25%	26%
Populair wetenschappelijk	22%	22%	22%	21%	24%	21%	23%	21%	26%	25%	26%
Naslagwerken	24%	24%	25%	23%	26%	24%	28%	24%	29%	27%	27%
Filosofie	12%	13%	13%	12%	16%	13%	20%	13%	15%	15%	14%
Taal	21%	22%	22%	21%	25%	22%	27%	22%	26%	25%	24%

Leeswijzer: 22% van de lezers geïnteresseerd in sport leest minstens een keer per kwartaal een sportboek

Bovengemiddelde interesse

C01. Kunt u aangeven hoe vaak u boeken leest / inkijkt in deze genres?

A01. Kunt u per onderwerp aangeven in welke mate u daarin geïnteresseerd bent?

% is (zeer) geïnteresseerd en leest minstens één keer per kwartaal bepaald genre

Basis: lezers n=720

Interesse versus genres binnen non-fictie (2/2)

Interessegebieden vs. lezen van non-fictieboeken 2/2

	Doe het zelf, klussen n= 457	Tuinieren 476	Fotografie 457	Cultuur & Kunst 489	Opvoeding 436	Marketing, communicatie, management, bedrijfskunde 299	Wetenschap, techniek, technologie 475	Hobby en handwerken 437	Mode en lifestyle 435	Filosofie 336	Taal 533
Sportboeken	18%	16%	17%	14%	18%	23%	18%	15%	17%	18%	15%
Kookboeken	45%	45%	43%	44%	45%	42%	42%	48%	46%	43%	44%
Natuurboeken	27%	27%	27%	27%	24%	23%	27%	28%	22%	25%	26%
Reisgidsen	31%	32%	33%	31%	32%	31%	31%	31%	33%	29%	30%
(auto)biografieën	25%	23%	26%	27%	25%	30%	27%	23%	25%	33%	26%
Psychologie, persoonlijke ontwikkeling	29%	27%	29%	30%	28%	34%	31%	30%	28%	40%	29%
Spiritueel, religie	20%	20%	22%	20%	23%	22%	21%	20%	19%	28%	21%
Geschiedenis, politiek, maatschappij	26%	25%	28%	30%	24%	33%	33%	26%	23%	35%	28%
Cultuur, kunst, fotografie	25%	24%	29%	29%	23%	27%	28%	27%	24%	33%	25%
Management, business, economie	17%	14%	16%	16%	16%	32%	19%	16%	17%	23%	16%
Gezondheid, opvoeding	30%	32%	31%	30%	34%	30%	29%	33%	31%	33%	29%
Hobbyboeken	30%	28%	31%	28%	27%	27%	28%	35%	26%	28%	27%
Populair wetenschappelijk	25%	23%	23%	24%	23%	27%	29%	23%	18%	29%	23%
Naslagwerken	24%	23%	27%	28%	23%	30%	29%	25%	24%	31%	25%
Filosofie	14%	13%	13%	15%	14%	19%	15%	14%	13%	24%	14%
Taal	22%	21%	23%	25%	21%	27%	26%	22%	23%	29%	26%

Bovengemiddelde interesse

C01. Kunt u aangeven hoe vaak u boeken leest / inkijkt in deze genres?

A01. Kunt u per onderwerp aangeven in welke mate u daarin geïnteresseerd bent?

% is (zeer) geïnteresseerd en leest minstens één keer per kwartaal bepaald genre

Basis: lezers n=720

Interesse versus genres binnen fictie (1/2):

Interessegebieden vs. lezen
van fictieboeken 1/2

	Sport	Koken, voeding	Natuur	Reizen en vakantie	Psychologie en brein	Persoonlijke ontwikkeling	Spiritualiteit en religie	Gezondheid, gezonde levensstijl	Geschiedenis	Politiek, maatschappij, andere landen en volken	Economie, financiën
n=	482	625	642	615	484	618	323	650	498	529	455
Literaire roman, literatuur	41%	41%	43%	42%	46%	44%	48%	43%	47%	45%	43%
Spannende fictie	57%	54%	54%	55%	55%	54%	52%	54%	57%	54%	55%
Romantische fictie	25%	26%	25%	26%	29%	27%	34%	27%	25%	26%	25%
Erotische fictie	8%	8%	8%	8%	9%	8%	12%	8%	9%	8%	7%
Familie- en streekroman	25%	26%	26%	24%	24%	25%	32%	26%	26%	24%	26%
Boeken gebaseerd op waargebeurd verhaal	51%	50%	50%	49%	50%	51%	56%	51%	54%	50%	49%
Fantasy, science fiction	25%	25%	25%	25%	27%	24%	30%	25%	28%	26%	26%
Poëzie	9%	10%	10%	10%	12%	11%	15%	10%	12%	11%	12%
Strip, graphic novel	19%	19%	18%	19%	18%	18%	19%	17%	21%	20%	19%
Young Adult	14%	16%	15%	15%	18%	15%	21%	15%	16%	15%	14%
Kinderboeken	21%	21%	21%	20%	24%	21%	24%	20%	21%	20%	20%

Bovengemiddelde interesse

B01. Hoe vaak leest u boeken (papieren boeken, e-books en/of luisterboeken) in de volgende genres?
A01. Kunt u per onderwerp aangeven in welke mate u daarin geïnteresseerd bent?

% is (zeer) geïnteresseerd en leest minstens één keer per kwartaal bepaald genre

Basis: lezers n=720

Interesse versus genres binnen fictie (2/2):

Interessegebieden vs. lezen
van fictieboeken 2/2

	Doe het zelf, klussen n=	Tuinieren	Fotografie	Cultuur & Kunst	Opvoeding	Marketing, communicatie, management, bedrijfskunde	Wetenschap, techniek, technologie	Hobby en handwerken	Mode en lifestyle	Filosofie	Taal
	457	476	457	489	436	299	475	437	435	336	533
Literaire roman, literatuur	40%	42%	44%	50%	41%	46%	43%	42%	45%	50%	47%
Spannende fictie	56%	52%	55%	55%	51%	58%	58%	54%	55%	57%	57%
Romantische fictie	26%	27%	27%	27%	31%	31%	24%	30%	33%	31%	28%
Erotische fictie	9%	9%	9%	7%	9%	12%	8%	8%	9%	12%	7%
Familie- en streekroman	28%	29%	26%	25%	30%	26%	23%	30%	31%	25%	28%
Boeken gebaseerd op waargebeurd verhaal	52%	50%	52%	54%	51%	51%	51%	52%	52%	54%	53%
Fantasy, science fiction	27%	25%	26%	26%	26%	32%	30%	28%	26%	31%	26%
Poëzie	11%	12%	12%	13%	12%	15%	12%	12%	12%	16%	11%
Strip, graphic novel	20%	19%	21%	19%	20%	23%	22%	20%	18%	24%	18%
Young Adult	16%	15%	17%	15%	17%	19%	17%	18%	18%	21%	16%
Kinderboeken	22%	23%	23%	21%	28%	23%	22%	24%	22%	24%	22%

Bovengemiddelde interesse

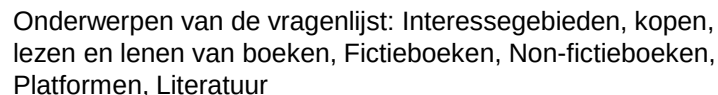
B01. Hoe vaak leest u boeken (papieren boeken, e-books en/of luisterboeken) in de volgende genres?
A01. Kunt u per onderwerp aangeven in welke mate u daarin geïnteresseerd bent?

% is (zeer) geïnteresseerd en leest minstens één keer per kwartaal bepaald genre

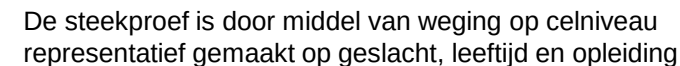
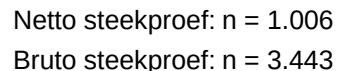
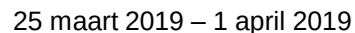
Basis: lezers n=720

Onderzoeksverantwoording

Sample

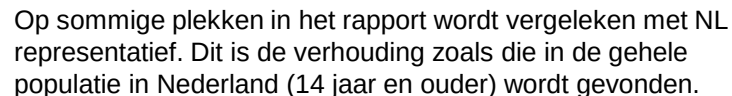

Veldwerk

In de rapportage wordt soms onderscheid gemaakt tussen 3 typen lezers op basis van frequentie:

- Heavy lezer: elke dag – 3-6 keer per week
- Medium lezer: 1-2 keer per week
- Light lezer: 1-3 keer per maand – 1-2 keer per kwartaal

Algemene voorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met het quality systeem van GfK dat is gecertificeerd volgens de normen van NEN-EN-ISO 9001, ISO 20252 en ISO 26362. GfK onderschrijft de gedragsregels van E.S.O.M.A.R. (European Society for Opinion and Market Research) en is lid van de brancheorganisatie MOA (zie <http://www.moaweb.nl>).

De Onderzoeksgegevens zijn bedoeld voor eigen gebruik door Opdrachtgever. Zonder de voorafgaande toestemming van GfK mag Opdrachtgever deze niet, geheel of gedeeltelijk, aan derden ter hand stellen of door een derde laten gebruiken, of op welke wijze dan ook openbaar maken. Bij verkregen toestemming dient in dat geval bij de onderzoeksresultaten als bron "GfK <opleveringsmaand en jaar onderzoek>" te worden vermeld. Exclusiviteit van verzamelde gegevens is gebaseerd op de Gedragscode van de MOA, art. 5 (zie <http://www.moaweb.nl>).